

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีเนื้อหาและสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ผล ตามลำดับดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและวิทยากรอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1,2 และ 3 ซึ่งคัดเลือกเฉพาะที่มีการสอนอิสลามศึกษาเท่านั้นจำนวนทั้งหมด 294 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 294 คน และวิทยากรอิสลามศึกษา 297 คน รวมประชากรทั้งหมด 591 คน แบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ประชากรของผู้บริหารโรงเรียนและวิทยากรอิสลามศึกษากำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:680) จากจำนวน 591 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 240 คน
2. หาสัดส่วนจำนวนโรงเรียนตามเขตพื้นที่การศึกษา แล้วทำการสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี

เขตพื้นที่การศึกษา	อำเภอ	ผู้บริหารโรงเรียน	วิทยากรอิสลามศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	
				ผู้บริหารโรงเรียน	วิทยากรอิสลามศึกษา
เขต 1	1. เมือง	29	31	12	12
	2. ยะหริ่ง	38	39	14	14
	3. หนองจิก	39	39	14	14
	4. ปะนาระ	27	27	12	12
เขต 2	1. ยะรัง	29	29	13	13
	2. โลกโพธิ์	30	30	12	12
	3. มายอ	30	30	12	12
	4. แม่ลาน	10	10	5	5
เขต 3	1. สายบุรี	31	31	13	13
	2. ไม้แก่น	7	7	3	3
	3. กะพ้อ	12	12	5	5
	4. ทุ่งยางแดง	12	12	5	5
รวม	12	294	297	120	120

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี 2551

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 120 คน วิทยากรอิสลามศึกษา 120 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน

3.2 แบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว (Crossectional Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.3.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
4. ระดับการศึกษาสามัญและศาสนา
5. เขตพื้นที่การศึกษา

3.3.1.2 ตัวแปรตาม

สภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

3.3 เครื่องมือการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษาค้นคว้าจากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จำนวน 8 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) มี 5 ระดับด้วยกัน คือ

- 1 หมายถึง ระดับการดำเนินการน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับการดำเนินการน้อย
- 3 หมายถึง ระดับการดำเนินการน้อยปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับการดำเนินการน้อยมาก
- 5 หมายถึง ระดับการดำเนินการน้อยมากมากที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

3.3.2 วิธีสร้างเครื่องมือการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล ทั้งเอกสารที่เป็นหนังสือ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี มาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาที่จะทำการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ คือ หัวหน้ากลุ่มจัดการศึกษาเอกชน สพท. ปัตตานี เขต 2 รองศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ และรองศาสตราจารย์ดลมนรรัตน์ บากา และพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เทียงตรงอีกครั้ง คือ หัวหน้ากลุ่มจัดการศึกษาเอกชน สพท. ปัตตานี เขต 2 รองศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ และรองศาสตราจารย์ดลมนรรัตน์ บากา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คนในโรงเรียนบ้านบาง ตำบลตาลีอาฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach , 1970 : 161) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .68 สำหรับแบบสอบถามของวิทยากรอิสลามศึกษามีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .87

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาข้อมูลจากเขตพื้นที่การศึกษา 1,2 และ 3 จังหวัดปัตตานี
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้รับคืนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้มาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้องสมบูรณ์ในการลงข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับความถี่ของแต่ละปัญหาตามลักษณะงานทั้ง 4 ด้าน คือ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบอภิปรายผล
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละและความถี่
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี โดยใช้หาค่ามัธยมาเลขคณิต (Arithmetic Mean) แทนด้วยสัญลักษณ์ (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านและภาพรวม
4. เสนอแนะในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ตามเกณฑ์ของเบสต์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี โดยวิธีการสังเคราะห์จัดกลุ่มแล้วนำเสนอค่าความถี่และค่าร้อยละ